

ИЗТОКЪ

„ИЗТОКЪ“
СЛУНИ
на родния градъ
и Българската култура.

Броя 2 лв.

Седмичникъ за политико-общественъ и културенъ животъ.

Редактира комитетъ

Ат. Атанасовъ

ПРОВИНЦИЯ

Пакостна дума, изпълваща се отъ день въ день съ все по-жалко съдържание. Съдържание, което сжщата имаше още по времето на древния Римъ. Независимо отъ измѣнителитѣ се стопански, културни и национални нужди, тя все още продължава да има сжщото съдържание каквото едно време пълновластнитѣ и неограничено отговорнитѣ власти й даваха. И сега още съ една системна упоритостъ се прави всичко за да се подчертае разликата между провинцията и столицата. Убиватъ се цвѣтящи до преди нѣколко години само градове, за да се създадатъ изкуствени административни центрове, безъ да се вземе предвидъ ролята, която единъ градъ играе въ културно отношение, ролята която сжция има за запазването на националността, за издигане и затвърдяване духътъ на българщината. А такива градове въ България има. Създали се на времето си като необходими центрове, допринесли извънредно много въ всѣко отношение, днесъ тѣ загиватъ и се редятъ въ крайнитѣ редици на една фаланга отъ градове, които мѣкнатъ едно жалко настояще, помнятъ своето славно минало, борятъ се за по-добро — бждаще. И мжката става още по-тежка като се има предвидъ, че западането на тия градове и причисляването имъ къмъ дълбоката провинция, не става благодарение на измѣнителитѣ се стопански, културни и национални нужди, а само защото грижитѣ къмъ тѣхъ не сж достатъчно твърдо проявени и защото иматитѣ право да искатъ и да настояватъ за по-друго отношение къмъ тѣхнитѣ градове, недостатъчно и съ една предварителна увѣреностъ въ неуспѣхътъ си се заематъ да молятъ и настояватъ за по-друго отношение, за по-друга сжда. Никога и никжде, отъ какъ се забелязва това западане на нашитѣ градове, голѣми стопански и културни центрове, не се изрази ясно и

недвусмислено, честно и откровенно, онова което се нарича легитимно право, онова, което въ тежки моменти на държавно преустройство, даже и генерални държавници и администратори могатъ да не взематъ подъ внимание, да изпуснатъ изъ предъ видъ. И ако въ такива, именно моменти се направятъ грѣшки, се допуснатъ несъобразности и несправедливоститотѣ трѣбва по-възможностъ да траятъ кратко време, да се съзнаятъ отъ всички, на първо време отъ управляющитѣ, и колкото се може по-скоро и по-добре да се корегиратъ. Не се ли постъпи по този и само по този начинъ, грѣшкитѣ ще продължаватъ да следватъ една следъ друга и апатията ще обхване бавно но сигурно и тия, които иматъ правото не, а дългътъ, свещениятъ дългъ да бранятъ културнитѣ ни и национални центрове, да ги превръщатъ въ по-възможностъ по-силни стопански и културни единици, и така да осигурятъ и за себе си спокойствието, че сж направили нѣщо за народъ и държава.

Провинцията трѣбва да има своитѣ силни и могщи центрове. Само тогава ще може и столицата да изиграе своята роль на централна отправителка на култура и служаща за примѣръ въ всѣко едно отношение. Не стане ли това, колкото красива и хубава да е главата, слабото тѣло не само ще я загрози, но ще я унищожи. Прочие, желанието на всѣки честно и здраво мислящъ българинъ трѣбва да бжде: да се върви къмъ запазване на голѣмитѣ стопански и културни центрове въ провинцията, да се осигури и подпомогне тѣхния материаленъ и духовенъ просперитетъ и ако въ краткия ни животъ на свободна държава има направени грѣшки въ това направление, то тѣ за величието и спокойствието на нацията ни нека, бждатъ поправени на време.

КООПЕРАЦИЯТА

(по случай международния кооперативенъ день)

Силно съгъстенитѣ противоречия въ общественя и икономически животъ на народитѣ презъ втората половина на миналия вѣкъ родиха, като естествена реакция срещу създаденото положение кооперацията.

Явила се въ противовесъ на ония отношения и институции, които бѣха изразъ на икономическата зависимостъ на едни срѣди отъ други и като противодействие срещу неравенството и експлоатацията, производящи отъ тая зависимостъ, кооперацията издигна и прогласи като свои лозунги твърде свѣтли принципи: взаимностъ, солидарностъ, самоуправление, партиенъ неутралитетъ, честностъ и трудолюбие.

Поставила си за целъ чрезъ сдружението и взаимопомощята на отдѣлнитѣ слаби стопанствующи субекти да имъ даде възможностъ да се проявятъ

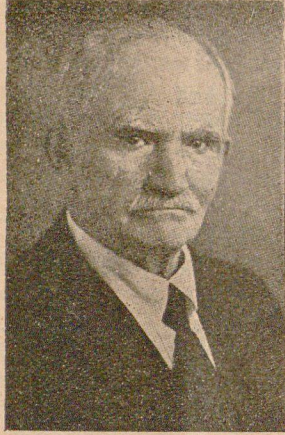
въ полето на производството като силни и творчески елементи, измѣняйки съ това разпредѣлението на националния доходъ — да го направи по равномѣрно, за да могатъ и дребнитѣ стопански единици да участвуватъ наравно съ силнитѣ, — следъ дълги и упорити борби кооперацията успѣ да я постигне.

Да премахне прекомѣрната експлоатация на труда, да го защити, да засили неговата продуктивностъ, да отстрани неужднитѣ посрѣдници между производителя и консуматора, да премахне конкуренцията, да развие висши социални чувства и добродетели, да издигне моралната личностъ — това бѣха задачитѣ, които кооперацията като общественно-икономическа система си постави да разреши.

Едни отъ тия свои задачи тя вече постигна, а за постигането

Защо на Сливенъ трѣбва да се върне Сжда?

Запитанъ по този въпросъ,

д-ръ Добри Минковъ бившъ дългогодишенъ председател на кодификационната комисия, ни заяви следното:

Велики законоводители отъ вѣкове насамъ сж преподавали, че правосъдието е основа на царствата, че правосъдието трѣбва да бжде достъпно за всѣкого, че бързиятъ и евтинъ сждъ сж елементи на добро правосъдие. За жалостъ, изглежда, че тия правни максими малко се зачитатъ у насъ, друго яче мжчно може да се обясни закриването на Сливенския окръженъ сждъ безъ да бжде замѣстенъ поне отъ едно отдѣление на областенъ сждъ. Всеизвестно е, че Сливенъ винаги е билъ седалище на сждъ съ широка компетенция и обширно ведомство. Подъ турското владичество, той бѣше седалище не само на първостепенъ сждъ, но и на апелативенъ (темизи хукукъ) съ широка юрисдикция. По време на руското управление въ България, той бѣше седалище както на окръженъ, така сжщо и на апелативенъ сждъ, нареченъ „губернски апелационенъ сждъ“. При действието

на останалитѣ полага грамадни морални и материални жертви, и не е далеко деня, когато ще възтържествува спасителната кооперативна идея, когато ще възтържествуватъ великитѣ принципи на солидарността, взаимността, разумната дисциплина и справедливостта! И тази година цѣлъ свѣтъ празнува празника на кооперацията. На свой редъ и българската кооперация ще участвува въ това тържество. И има защо. Макаръ и неукрѣпнала още здравъ, минала презъ редица сътресения и колебания, тя все пакъ можа да си извоюва едно отъ челнитѣ мѣста въ нашия стопански животъ, давайки всички доказателства за още по-успѣшно развитие.

Нашата страна като селско-стопанска ще намѣри въ кооперацията правилното разрешение на редица болни въпроси, които иначе спъватъ нормалното развитие на стопанския ни животъ и създаватъ атмосфера на ненавистъ къмъ държава и засилване на класовитѣ вражди.

Поклонници на кооперативната идея, ние искрено приветствуваме кооперативна България, пожелавайки успѣхъ на великото дѣло на кооперацията.

Анкета на в. „Изтокъ“

на източно-румелийския организационенъ уставъ, който създаде широка административна децентрализация, Сливенск и я окръжж. сждъ, нареченъ „департаментално сдилище“, бѣше запазенъ като едно отъ първостепеннитѣ сдилища въ южна България. Това положение въ сжщественитѣ си черти остана непроменено до последно време. Презъ течението на последнитѣ десетолѣтния населението на гр. Сливенъ не само не се е намалило, но напротивъ значително се е увеличило. И така, азъ не виждамъ оправдание за закриването на сжда. Казватъ, че това закриване станало по силата на законъ, а именно на новата наредба-законъ за устройството на сдилищата. Въпрѣки всичката дължима почитъ, която храня къмъ законитѣ, не мога да не забележа, че ако единъ законъ лишава отъ съответенъ сждъ тѣкъвъ единъ градъ като Сливенъ съ тридесетъ хилядно население и принуждава жителитѣ му да отиватъ по други градове да търсятъ правосъдие — което е свързано съ губене на време, разтукане по процесии, излишни разности и излишни страдания — такъвъ законъ и трѣбва колкото е възможно по-скоро да се поправи.

Г. П. Арнаудовъ — бившъ сдия

Сливенъ и Котелъ искатъ. . .

— да бжде уважено законното имъ искане, като имъ се възстанови отнетото Сливенско отдѣление отъ сжда. И това искане не е нито мѣстенъ капризъ, нито безсиленъ повикъ на незначителни части отъ Българската държава, а справедливо рекламиране на права и реални нужди.

Защото. . . истинското. . . правосъдие, като комплексенъ институтъ на държавата, за бързо, евтино, удобно и достъпно уреждане на гражданскитѣ правоотношения, като институтъ натворенъ съ приложението на положителната ни правна система, за запазване на установената сложностъ отъ правенъ порядъкъ и обществени отношения, правосъдието, най-после, като олицетворение на обществената съвестъ на всѣко културно общество, е несъмнено съ непроучени добри и чужди за народа ни реформи и съ дребнавитѣ смѣтки за нѣколко милиона икономии въ седемъ милиардни ни държавенъ бюджетъ.

Правосъдната политика на една модерна държава предполага развитието на правосъдието въ насоки — да бжде то полезно и разумно, близко до гражданитѣ, а не да е далеченъ и мжчно достъпенъ институтъ, да бжде едновременно и бързо и подчертаващо истинската материална истина (la vraie vérité) въ наказателнитѣ въпроси, свързани съ честта, имота и живота на гражданитѣ. Когато тѣзи

принципни условия липсватъ въ правосъдната система, тя е твърдо отдалечена отъ благороднитѣ усилия и жертви на поколенията, които и до днесъ още се борятъ за правда, справедливостъ и добръ подредени частни и публични отношения. Когато тѣзи принципи сж и най-малко заснѣчени и накърнени, дългъ е на ръководнитѣ лица да направятъ допустнатитѣ, макаръ и въ желанието за добро уреждане и реформиране на държавния механизъмъ, опущения и дефекти.

За това не може единъ многолюденъ градъ като Сливенъ, имащъ задъ гърба си цѣлата Котленска околия, обхващаща села отъ Омортагския край, да слиза въ Ямболъ за своитѣ не малко дѣла. Не може жителитѣ на с. Жълти бръгъ, Бѣла паланка, Филаретово, Ябланово и др. отстоящи на 60 — 70, даже и сто километра отъ Ямболъ, да отминаватъ естествения си голѣмъ икономически и културенъ центъръ — Сливенъ, съ нѣколко хиляди повече население отъ Ямболъ, като заедно съ цѣлия отдалеченъ балкански край, ще трѣбва да прави това неестествено, скъпо и обременително пътуване до по малкъ и незначителенъ въ сравнение съ него градъ.

Нѣколко стотин хиляди лева икономии (собствено не знаемъ дали ще има такива) за държавното съкровище, далечъ се надхвърлятъ отъ загуби, които ще понасятъ жителитѣ на две не малки околии, отъ скжпи пътувания, скжпи адвокати, скжпи свидетели и скжпи командировки на пътуващи сдии и състави. Естествено е, че при такива условия, населението не ще можс да се похваля, че държавата му е уредила добро правосъдие. А колкото и да е добро желанието за новаторство, за реформи и фиктивни държавни икономии, още по голѣмо добро и държавническа мждростъ е, когато интереситѣ на населението се тачатъ и законно задоволяватъ.

Както се поправи грѣшката, съ възстановяването на нотариата при Сливенския окръженъ сждъ, защото живитѣ условия и интереси на населението налагаха това, така сжщо трѣбва да се поправи и грѣшката, като се възстанови за два отъ първитѣ български градове-Сливенъ и Котелъ — едно отъ отдѣления на Бургаския областенъ сждъ. Двама града и околитѣ имъ сж дали най-едритѣ фигури въ политическата, просветна, културна и правосъдна история на България, за да иматъ право на това си искане къмъ държавата, и въ което тя е длъжна да ги удовлетвори, имайки предъ себе си, желѣзната необходимостъ за създаване удобства и справедливостъ, за гражданитѣ си, въ разпредѣлението на учреденитѣ отъ нея граждански и обществени служби.

Уважаване легитимното право на единъ градъ значи — издигане авторитета на държавата.

Г. А-въ

Какво е нашето скотовъдство.

Голъмо количество—низко качество. Езика на цифритъ.
Единъ примеръ изъ Сливенския край.

Отъ следнитъ числа, очертаващи конюнктурата на родното ни скотовъдство, се вижда, че последното е чувствително нараснало следъ войната:

	1913 г.	1926 г.
Едъръ рогатъ добитъкъ	1,606,363 гл.	2,265,640 гл.
Овце	8,669,260 "	8,757,223 "
Кози	1,464,719 "	1,260,580 "
Свини	527,311 "	1,002,015 "

Ето съответнитъ числа за нѣкой скотовъдни европейски държави за предвоенната 1913 г.:

	Едъръ рогатъ добитъкъ.	Овце съ козитъ.	Свини.
Русия	17,000,000 гл.	56,000,000 гл.	10,000,000 гл.
Германия	18,000,000 "	7,000,000 "	22,000,000 "
Швеция	2,000,000 "	1,000,000 "	900,000 "
Дания	1,000,000 "	700,000 "	1,400,000 "
Белгия	1,800,000 "	200,000 "	1,000,000 "
Румъния	2,600,000 "	5,200,000 "	1,000,000 "
Гърция	298,000 "	3,500,000 "	2,277,000 "
Югославия	957,000 "	3,900,000 "	869,000 "

Горнитъ данни показватъ, че на 1000 жители въ България се падатъ 432 глави едъръ рогатъ добитъкъ, докато за Русия това число е 404, а за Германия 276. България заема (процентно) първо мѣсто по броя на овцетъ и второ за едрия рогатъ добитъкъ.

Това е за количеството.

Данни за качествеността.

Срѣдното живо тегло на говедата въ Германия е 500 кгр. У насъ 300 кгр.

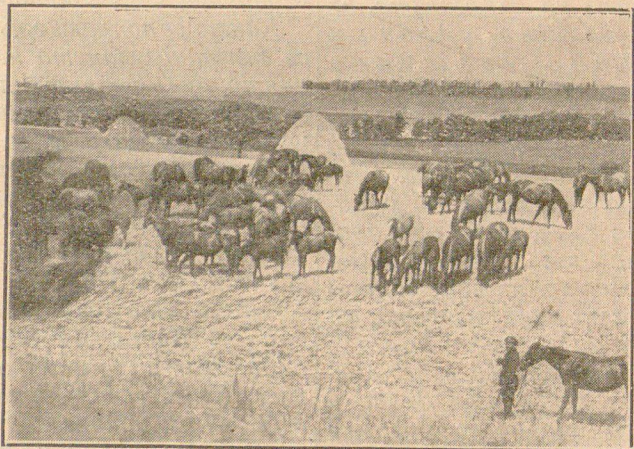
Въ Германия рандемана на месо отъ волове е 230—250 кгр., отъ кравитъ 170—200 кгр. У насъ отъ воловетъ 140 кгр., отъ кравитъ 95 кгр.

Срѣдната млѣчна продуктивностъ на кравитъ въ Германия е 2,000 годишно, въ Дания 3,500 л., Холандия 3,600 л. У насъ 850 л.

Изложенитъ числа и данни сж твърде ясни и красноречиви, за да нѣматъ нужда отъ коментирание. Тѣхната категоричностъ има качествата на една здрава основа, за разрешаването на тѣй важния народо-стопански въпросъ — кризата въ земледѣлието ни. Това последното, подъ знака на сложнитъ международни причини, въ продължение на нѣколко години е крайно нерентабилно. Неговото лошо състояние се отразява, безспорно, и върху ходътъ на държавно-обществения ни животъ. И за това се наложи специаленъ режимъ въ търговията на зърнени храни, за да се запази масата отъ народа ни отъ капризитъ на владеещата свѣтвна криза въ производството и пазаря. Това положение, колкото и налагащо се отъ върховни нужди и съображения, все пакъ е изключително и ненормално. За излизането отъ това неестествено стопанско положение, съ тежки държавно-социални последици, за нормализирането на производството и неговата доходностъ—нуждно е да се погледне сериозно върху голѣмия въпросъ за разнообразяване и рационализиране на производството ни. Въ обсега на тази предстояща планова деятелностъ е и грижата за подобрието на родното ни скотовъдство, за издигането на неговата качественостъ и неговия подборъ.

Скотовъдството ни, поставено на по други начала, ще бжде единъ отъ сигурнитъ пѣтици за излизане отъ нерадостното стопанско положение, за едно възможно и чувствително подобриение.

Въ основата на въпроса за отношение на родната ни индустрия къмъ стопанскитъ ни условия и възможности, за нормализирането на едно неестествено състояние въ тази областъ, сжщо така се крие като една причина и нуждата отъ подобрието и издигането качествеността на скотовъдството. То може и трѣбва да бжде изворътъ, даващъ животъ на много български индустрии и хлѣбъ и препитание на голѣма частъ отъ населението ни.

Клементински приплодъ на паша.

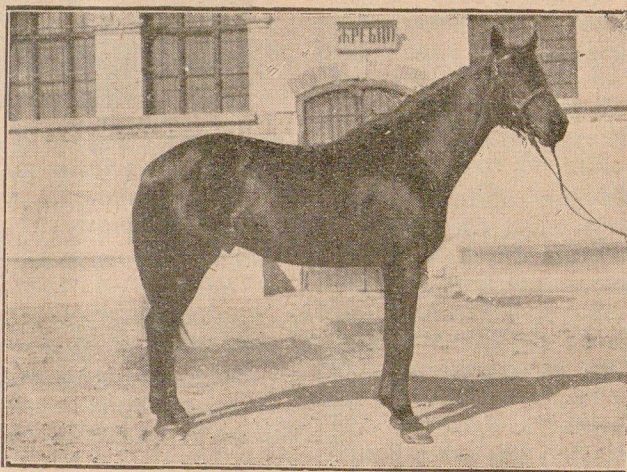
Надъ въпроситъ отъ по ограниченъ стопанско-общественъ характеръ, стои най-голѣмия и важенъ такъв—състоянието на търговския ни балансъ, въ времето на краенъ стопански национализъмъ и затворени стопанства. Докато презъ 1929 год. вносно износната ни търговия е била около 15 милиона лева, презъ 1934 г. тя стремглаво спада на 5 милиона лева. . . .

За създаването на този пѣтъ на облекчение и стопанска възмога, трѣбва да се работи. За българското скотовъдство трѣбва да се работи, за да се подобри и да стане сигуренъ източникъ на стопанска мощъ и независимостъ. Безспорно, до сега не малко е направено за него. Но то е далечъ недостатъчно. Следъ добре организираното ни лечебно-ветеринарно дѣло, следъ създаденитъ скотовъдни центрове въ северна България (заводитъ Клементина и Кабиюкъ, Ловчанско и др.) които привличатъ не малко тър-

говци отъ съседнитъ ни държави, заради сполучливо създаденитъ мѣстни породи едъръ добитъкъ, все пакъ широко е още полето за работа въ тази насока. Има още много да се прави, много да се догонва.

Ако преди нѣколко години левътъ се крепеше върху крилетъ на българската кокошка, то гърбътъ на българскитъ добитъкъ и произведенията отъ скотовъдството ни въобще, сж още по здрава и сигурна основа за търговския ни и платеженъ баланс. Съдържатъ поука въ подкрепа на мислитъ ни и следнитъ официални данни: презъ 1934 г. е засѣто съ зърнени храни, пространство съ 3% по малко въ сравнение съ средното число за времето 1930—1934 г., а съ индустриални растения, презъ сжщата година, е засѣто пространство съ 22% повече въ сравнение съ средното число за сжщия периодъ отъ време.

Общо взето, днесъ българскитъ добитъкъ не се отглежда добре и рационално. Горнитъ цифри говорятъ. Българскитъ добитъкъ гладува и затова той е слабъ и не доходоносенъ. Безсистемностъ още цари въ въпроса за създаване и запазване достатъчно паша. Въ село Гавраилово, Сливенска околия, както и въ съседнитъ му подбалкански селища, добитъка, нѣй-вече едрия, е безъ паша въ полето, каквато имаше нѣкога добра и въ изобилие, но фонда Т. З. С. я раздаде безсмислено и далечъ не така резултатно, за облекчение на малоимотнитъ. Смешно е да се гледа какъ Гавраиловчани трѣбва да пасатъ добитъка си въ полето, въ малки недостатъчни парчета паша, заградени отъ нѣколко декарови ниви и вкоренилища. Наистина, Балкана надъ селото е голѣмъ, но бивола и вола мжчно се катератъ по него. По течението на р. Тунджа, има села, като с. Веселиново (Азапъ-къой), които нѣкога направиха отъ благодатнитъ си паша ниви, за да ги преобръщатъ днесъ наново въ паша.

Жребецътъ „Бехуръ“ отъ конезавода „Клементина“.

Голѣма е още нуждата у насъ отъ изкуствени паша и фуражъ. Недавна виденъ професоръ—агрономъ каза, че на глава български добитъкъ не се пада дневно и по единъ кгр. изкуственъ фуражъ. За разумно и полезно изхранване на добитъка въ България сж нуждни годишно 6,000,000 кгр. тревенъ фуражъ, а се произвежда само 1,640,000 кгр. съ който може да се изхрани задоволително само 1/4 отъ наличния добитъкъ. Видно е отъ изложеното въ едри линии, какво е състоянието на родното ни скотовъдство и какво трѣбва да бжде. Изложеното е и заключение. А то е — че за подобрието и рационализирането на скотовъдството ни, което ще бжде единъ отъ отдушницитъ на кризисното състояние въ което се намира земледѣлското ни производство, е нужно да се положатъ сериозни, системни и последователни грижи и усилия, за да види и разбере българския селянинъ —стопанинъ, че не само житото и ржжъта сж, които му създаватъ хлѣбъ, но че има и други пѣтици за препитание, за създаването на които е длъженъ преди всичко самъ той да заработи, подпомогнатъ отъ здрава и изпитана а не случайна и едностранчива държавна стопанска политика.

Г. Козаровъ

Подпочвенитъ води—спасители на земедѣлското ни стопанство.

Грамадни сж загубитъ на българското стопанство отъ природнитъ стихии. Споредъ директора на земедѣлието, миналата година българското земедѣлско стопанство е претърпѣло загуба равна на бюджета. Отъ година на година земята ни се обезлесява, обезводява, затова и климата ни отъ день въ день става по-сухъ — континенталенъ. Споредъ статистиката, отъ Освобождението до сега, ние сме унищожили половината си гори. Обезлесяването, ако върви въ сжщия размѣръ, до 50 години земята ни ще заприлича на скалиста Гърция — жертва на постоянна суша, бури, градушки, наводнения и др.

Срещу тия народни напасти всѣки лѣкува по своя рецепта. Земедѣлско-кооперативната банка препоръчва застраховка, а министерството на народното стопанство — напояване чрезъ баражи. Застраховката е палиативъ — не корени злото, а безводнитъ ни рѣки, при сегашната финансова криза, сж скжпи и нерентабилни за баражи. При липса на срѣдства, още дълго ще чакаме осъщест-

вяване баражитъ при Мжтвиръ, Тополица, Копринка, Бинкосъ и др. **Напояване съ подпочвени води, като евтино и лесно приложимо отъ частния стопанинъ за доходни култури смѣло препоръчваме за нашитъ условия.** То е вече възприето съ успѣхъ отъ доста наши частни стопани изъ Пловдивско и Сливенско. Палестинското стопанство ни дава най-добъръ примѣръ за подръжане. Знае се, че Палестина при турска управа бѣ напълно обезлесена — цѣла е пустиня отъ камъкъ и пѣськъ. Обаче новозастроениитъ еврейски селища между Телавивъ, Ерусалимъ и Хайфа, благодарение подпочвени води сж превърнати въ рай съ плантации. Надъ всѣко еврейско селище възбогъ стърчи бетоненъ резервоаръ, пълненъ чрезъ електромоторъ съ подпочвена вода, отъ дето по цинкови тръби се прѣска изъ плантацияитъ.

България не притежава рѣки като Нилъ и По, — годни за баражи. Нашитъ рѣки лѣте сж балкански дерета, а Дунавъ при насъ е негоденъ за поли-

ване. Поради сухия климатъ, водата отъ повърхността се е скрила подъ терена, затова отъ тамъ трѣбва да се изчерпи и използва. Особно коридорътъ между Стара-планина и Срѣдната-гора — вѣченъ резервоаръ на балканскитъ снѣгове, гъмжи отъ изобилни подпочвени води. Водитъ на стопенитъ пролетъ балкански снѣгове, възпрепятствани отъ Срѣдната-гора се задържатъ въ Тунджанската и Стрѣмскадолината. Блатата: Месемврийско, Аладаглийско, Страджанско, Исирлийско, Твърдишко и др., пълнитъ съ буйни извори полета: Сливенско, Твърдишко, Казанлъшко, Карловско и пр. подсказватъ за изобилни подпочвени води, лесно и рентабилно използвани чрезъ вѣтрени и електро мотори.

Планинскитъ устия при Дйтосъ, Марашъ, Сливенъ, Твърдица и пр., ако не дадатъ безплатна вѣтрена енергия, електро централитъ на Сливенъ, Казанлъкъ и Карлово сж готови да даватъ евтина двигателна сила за изваждане вода особено последната централа, при липса на консумация (отъ 1300 конски сили използва само 200!) Цѣлиятъ тоя 500 кил. дългъ коридоръ, отъ Черно-море до София е пълненъ съ неизчерпаеми подпочвени води — сжщинско злато — за напояване скжпи земедѣлски култури, когато населението отъ тоя край при липса на препитание, тѣне въ голѣма неволя.

Подпочвенитъ води не само въ Южна, но и въ Северна България могатъ да изиграятъ голѣма културна и стопанска роля. Всички рѣчни корита между Балкана и Дунава сж пълни съ подпочвени води. Лѣсковчани лѣте и днесъ пиятъ мжтна вода прѣзъ кърпа, но живеятъ съ мечта за пивка балканска вода, когато коритото на близката Янтра е пълно съ изобилни подпочвени води!

Подъ ржка имаме малко известниятъ у насъ печатенъ рапортъ на опитния участъкъ на Креставо поле край Сливенъ. Държавата ни преди три години следъ като потроши стотици милиони лева, даде повечето на халосъ, за пресушаване на блата, построи електроцентрали дунавски диги и пр., създаде Опитенъ участъкъ отъ 50 дек. върху общирното (50.000 дек.) пусто креставо поле край Сливенъ. Участъкътъ се разора, кладенецъ изкопа, и черпаната съ помпа вода използва за напояване на частъ отъ участъка. Посѣха се разни земедѣлски култури, между които нѣкой ценни: памукъ, фасъци, картофи, десертни лозя, черници жито, ржжъ и пр. Ненапоената частъ презъ лѣтото даде това, което може да даде едно пусто безводно поле, когато отъ напояната се получи на декаръ: фасъци 165 кгр., картофи 1000 кгр., десертнитъ лози на две години дадохъ плодъ, а черницитъ—два метра високи лѣторасли. Ако вземемъ за фасъцитъ продажна цена 10 лв. кгр., за картофитъ — левъ на кгр. ще вземемъ при първия случай 1650 лв., а отъ картофитъ 1000 лв. на декаръ, — цена каквато днесъ не може да се получи и отъ най-богатата българска почва.

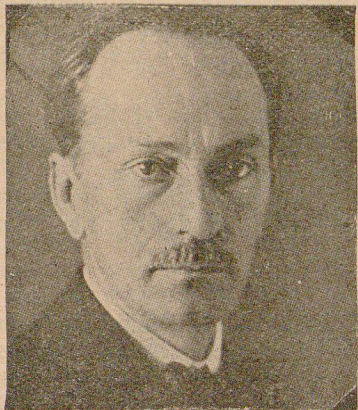
Изобщо напояването се високо цени отъ народа ни, затова всѣка година се богато плаща и често дава своитъ човѣшки жертви.

Интересното въ случая е, при отличнитъ резултати, получени отъ тоя опитенъ участъкъ, горнитъ рапортъ е малко познатъ въ М-вото на стопанството; опитниятъ участъкъ пѣкъ, съ жилището въ него, сега е до основи разрушенъ, безъ да се знаеи доднесъ автора на тая вандалщина!

Следва на 5 стр.

ЛИТЕРАТУРНА СТРАНИЦА

на писатели и поети — Сливенци

ДОБРИ НЕМИРОВЪ

Първият между първите

Въ работилницата на майсторъ Добри Желъзковъ стана нѣщо чудно. За една нощ ржчнитѣ станове изчезнаха и на мѣстата имъ застанаха нѣкакви машини, които засноваха като дяволи.

Не е шега работа: и чистенето на вълната, и влаченето, и преденето, и тъкането — всичко минава презъ машини, които правятъ чудеса!

— Добре бе, аркадашъ, ама отъ машина излѣзла стока за въ работа ли е?

— Е, то за него тъй. Като не е ржка да ти метне сувалката, като не сж живи прѣсти да запълпятъ изъ нишкитѣ. . .

— Сбърка майсторъ Добри. Умень човѣкъ бѣше, ама тука сбърка. До сега отъ цѣлата кааза само той даваше стока за аскера, ама сега май ще пресекне търговията. Аскеръ ще се облече въ шаекъ отъ машина, че ще прокопса!

— Тука си правъ! Не знамъ, поведе ли се този човѣкъ, полагоми ли се, ама сбърка.

— Поизлъгаха го май. Казали му, че машинитѣ цѣли да изработватъ по петстотинъ и повече аршина шаеци на денъ. . . Хичъ да бжде работа ли е?

Затракаха машинитѣ въ фабриката, понесоха се и приказкитѣ. Биваше ли таквозъ нѣщо? Мислилъ недомислилъ — вземи, че изхвърли старитѣ станове и турни нови. Добре, ама стока като за предъ свѣта ли ще излиза отъ тѣхъ? Хубава ли ще е? Трайна ли ще е?

Но станове тѣ работѣха. Голѣмъ шумъ замѣни тихитѣ спокойни скрибуцания, такъвъ шумъ, че хората минавайки подъ прозорцитѣ на фабриката, дигаха ржце и запушваха ушитѣ си.

— Човѣкъ ще оглушѣе отъ гюрултия.

— Суха гюрултия!

— Майсторъ Добри си взе белята, ама хай да видимъ до где ще я докара.

Почетенъ гражданинъ на Сливенъ. Единъ отъ първитѣ наши романисти. Реалистъ отъ първа величина въ неговитѣ романи е отразенъ националниятъ духъ на българина. Написалъ е книгитѣ „Братя“ и „Роби“ „Първи бразди“, „Другиятъ“, „Когато бѣхъ малък“, „Ева и дяволтъ“, „Тъмни души“ и др.

Потънали въ залисия, работницитѣ стояха предъ станове тѣ и работѣха като подъ команда. Около тѣхъ се движеше фигурата на майсторъ Добри, Едъръ, снаженъ, съ румѣно лице, стрѣховидни вежди и плътни-катранено-черни мустаци, той се промѣкваше между станове тѣ и очитѣ му шарѣха на всички страни, сякашъ тѣ движеха станове тѣ и по тѣхна воля се трупаха топове шаяци предъ всѣки станъ. Той сочеше, нареждаше, поправяше грѣшкитѣ. . . Чуденъ човѣкъ! Сякашъ наученъ се бѣше родилъ!

Подъ неговия погледъ растѣха мишцитѣ на работницитѣ, растѣха знанията имъ, растѣше и славата на една фабрика, въ която денемъ работятъ хора, а нощемъ дяволитѣ връзватъ стоката въ денгове.

Незнайна сила блѣскаше сувалкитѣ срѣдъ нишкитѣ и богатството се изливаше сито и пресито въ Добрьовата фабрика.

Не живѣеше майсторъ Добри за себе си, не живѣеше и за семейството си. Той не познаваше разходкитѣ изъ кабацитѣ, нито се сѣдваше за студентитѣ извори на Кушъ-бунаръ, гдето по свети дни излизаше цѣлия Сливенъ.

Но за туй пѣкъ скоро и Сливенъ разбра, че майсторъ Добри не е билъ на кривъ пѣтъ. Сега той даваше на султана стока сто пѣти по голѣма, а не мина много и само на неговитѣ шаяци се облегна цѣлиятъ аскеръ. Пѣкъ и шаяци бѣха! Сякашъ не отъ станове бѣха излѣзли, а излѣзи отъ чудодейни калѣпи. Гладки, чисти, безъ надени нишки, безъ възли. . . .

— Ей, дяволъ човѣкъ ти казвамъ!

— Какво си думашъ! Свѣта залъ съ шаяцитѣ си.

— И всѣки месецъ все ще яви нѣкоя нова машина, докарана отъ Европа. Харчи

майсторъ Добри, ама знае защо.

Майсторъ Добри виждаше, че досегашната сграда стана тѣсна. Всичко растѣше въ нея: и работници, и стоки, и машини. Стенитѣ запрѣщѣха — сякашъ искаха сами да се отмѣстятъ.

И всрѣдъ града нова фабрика започна да се издига.

— На три ката щѣла да бжде?

— Като дигнешъ глава да погледнешъ нагоре, феса ти да падне.

— Брей!

Най-после фабриката се свърши. Бѣла, чиста и горда, тя се издигаше тъй, като че искаше въ облацитѣ да се забие. Цѣлата кааза се изхвървѣ да я гледа. Всичко сияеше въ нея. всичко свѣтеше — и прозорци, и врати, и тенекиенъ покривъ. Така покривали фабрицитѣ въ Европа — и майсторъ Добри не трѣбваше да остане назадъ.

Тукъ станове тѣ не шумѣха, а пѣха. Лицето на майстора сияеше, душата му се отваряше отъ тая пѣсенъ, силитѣ му крѣпнеха отъ нея.

Сега вече всѣки денъ се товарѣха стоки за Цариградъ. Цѣлиятъ Сливенъ работѣше да насмогне.

Тѣй минаха нѣколко години.

Не се хареса на цариградскитѣ първенци Добревиятъ успѣхъ. Добри обира хазната имъ съ стоката си. Единъ гявуринъ своя хазна си правѣше отъ тѣхното злато. Тая работа нѣма да върви така.

И единъ денъ — най-тежкия денъ въ живота на майсторъ Добри — дойдоха заптии и чиновници и поискаха ключоветѣ.

— Султанътъ заповѣда, майсторе, да ти вземемъ фабриката и да работимъ стока за аскера.

— Ефендилеръ, — заговори майсторътѣ — на султана думата е Божия дума — тя на две не става, само че. . . . фабриката е моя!

Никой не чу майсторъ Добри. Излѣзе ферманъ съ който се обяви, че фабриката на Добри Желязковъ става султанска. Още сжция денъ майсторътѣ падна отъ дахла.

Разшаваха се султанскитѣ хора въ фабриката. Работницитѣ съ сълзи обливаха станове тѣ и се мжчеха да работятъ както по-рано, но не вървѣше. Машинитѣ закретаха, разклопаха се сякашъ нѣкакъвъ пакостникъ дяволъ си играеше съ тѣхъ.

— Лошо трѣгна, — викаха новитѣ султански майстори, надничаха отъ тукъ, отъ тамъ около станове тѣ, па току граб-

Следва 4 страница

Е. Багряна

Род. въ Сливенъ Издала е стихотворнитѣ сборки: „Вечната и свѣтата“ и „Звезда на моряка“ Една отъ първитѣ сътрудници на литературното сп. „Златорогъ“ Нейнитѣ стихове сж преизпълнени съ много топлота, искреностъ и любовъ.

СТИХИИ

Можешъ ли да спрешъ ти вѣтъра, дете иде отъ могилицѣ, префучава презъ боазитѣ, дига облакъ надъ диканитѣ, граба стрѣхитѣ на кжцитѣ, на каруцитѣ чергилата, сваля портитѣ, оградитѣ и децата по мегданитѣ — въ родния ми градъ?

Можешъ ли да спрешъ ти Бистрица, дете иде пролѣтъ яростна разтрошава ледоветѣ си, на мостоветѣ подпоритѣ, и излиза отъ коритото, и завлича, мжтна, пакостна — кжщитѣ, и градинкитѣ, и добитѣка на хората въ родния ми градъ?

Можешъ ли да спрешъ ти виното, щомъ веднажъ е закипѣло то въ бжчвитѣ огромни, възидани, съ влага лѣхаща наситени, на които съ букви кирилски пише „черното“ и „бѣлото“ — въ избитѣ студени, каменни, завещани отъ дѣдитѣ ни — въ родния ми градъ?

Какъ ще спрешъ ти мене — волната, скитницата, непокорната — родната сестра на вѣтъра, на водата и на виното, за която е примамница непостижното, просторното, дете все сѣнува пжтица — недостигнати, неминати, — мене какъ ще спрешъ?

МОЯТА ПЪСЕНЪ

На Вл. Василевъ

Вземи ме, лодкарю, въ своята ладия лека, която безшумно цепи вълнитѣ смолни, и сякашъ проправя отъ тукъ до небето пжтека, и сякашъ се гони съ чайкитѣ смѣли и волни.

Когато излѣземъ отъ залива, тамъ на открито, и напки солени прѣснатъ нашитѣ устни, и вѣтрѣтъ юженъ надуде платната развити, и лодката бѣла магьосана въ пжте въ впусне, —

тогава, лодкарю, азъ ще запѣя пѣсенъ, нечувана пѣсенъ — за моята малка родина, чиято е име облакъ надъ мене надвесенъ, чиято е пѣсенъ — за мене медъ и вино!

Че пѣятъ по жтъва, пѣятъ моми тъмнооки, момци ги припѣватъ, и вечеръ край порти причакватъ, и пѣятъ по сватби, седѣнки въ ноци дълбоки, и майкитѣ пѣятъ — пѣятъ когато оплакватъ.

О пѣсенъ такава — злокобно, сподавено-тиха, не си още чувалъ — и може би никжде нѣма, защото и нѣма — народъ съ орисия по-лиха, и съ мжка по тежка, и съ воля — безропотно нѣма

У насъ вланинитѣ лѣте не губятъ снѣга си, морето е малко, но име носи — Черно, и върхътъ е Черенъ, вѣчно сърдитъ и свжсенъ, и черна земята, — плодна, но тжжна безмѣрно,

Вземи ме лодкарю, въ своята ладия лека, която не плашатъ вълнитѣ пѣнни и смолни, — до тѣхъ да направимъ една безкрайна пжтека — да стигнемъ небето, да стигнемъ чайкитѣ волни!

СИРАКЪ — СКИТНИКЪ (ПАН. ТОДОРОВЪ)

Роденъ въ Сливенъ. Презъ 1910 г. е издалъ стихотворната си сборка „Изповеди“. Следвалъ е художество въ Русия (Петроградъ). Първъ нашъ художникъ-модернистъ. Неговитѣ картини сж оригинални по чувство и форма. Сега Сиракъ-Скитникъ е главенъ ржководителъ на Радио-София.

Властта на шаблона

Наистина, обещахъ, г. главенъ редакторе, да пиша за „Култура и изкуство“, но въ последния моментъ размислихъ: не ще ли е по любопитно — по-полезно дори — да се поговори за патетичното въз-

действие на шаблона, напиримѣръ? Защото, върпѣки, че много често употрѣбяваме тая думица, на мѣсто и безъ мѣсто, ние не подозираме въ сжщностъ огромната роля на шаблона, не само като спирачка на

оригиналитета, но и като културенъ двигателъ, разсадникъ на обществено чувство и вкусъ, — като дисциплинаренъ уставъ. Това признание звучи почти иронично но, уви, истината е: че живота на обикновения човѣкъ би билъ страшно изпитание и безпжтица безъ първичната слабостъ къмъ шаблона.

Въ изкуството отношението къмъ шаблона е почти определено и уяснено — поне като елементъ при преценка на трайната художествена стойностъ на известно художествено произведение. Но въ обикновения животъ метаморфозитѣ на шаблона добиватъ твърде често изнедаваща цена — слабостта къмъ шаблона става достоинство, добъръ тонъ.

За известенъ сортъ изкуство шаблона сжщо е достоинство. Изкуството, което не иска да създава конфликти, изкуството което има намѣрение да минава презъ всички врати, изкуството — съ прилични нрави — непремѣнно трѣбва да търси покровителството на царя-шаблонъ. Инакъ то рискува да не му подадатъ ржка; и да не му се усмихнатъ ако вратовръзката му е накриво вързана, или ако то се появи съ мека яка тамъ, дето трѣбва да се ходи съ твърда яка.

Въ изкуството случва се, че по-нѣкога шаблона убива действително

даровити творци, които твърде много държатъ на благосклоннитѣ кимания на публиката, — но обикновено угоднитѣ и поклоннитѣ на шаблона сж художници родени безъ собствено лице. Тѣ сж насжщенъ хлѣбъ: безъ тѣхъ живота е немислимъ, тѣ сж една не преодолима нужда за задоволяване на първичната стадна склонностъ у срѣдния човѣкъ къмъ шаблона.

По такъвъ начинъ презъ всѣка епоха се получава едно изкуство, възнъ отъ качественитѣ таблици за изкуство, предназначено за задоволяване не на нѣкакъвъ висшъ стремежъ — да се проникне въ тайнитѣ на творческата мистика напиримѣръ, — а най-обикновения нагонъ къмъ общоприетото, приличното. Това изкуство е оставило милиони образци, между, които безпорно най-интересни сж образцитѣ-документи на фанатична вѣра къмъ посредственото. Тѣ сж интересенъ материалъ не само за зависимостта между психиката на маситѣ и посредственитѣ творци. . . Но — това за други пжте.

Може-би много по-голѣмъ общественъ интересъ представлятъ преобразенията на шаблона въ обикновения животъ, дете — освеженъ — той става обичай, традиция, дисциплина.

Сякашъ отговорния животъ на

срѣдния гражданинъ почва съ доброволното поданичество на шаблона. Своеволното и непокорството къмъ тоя властникъ по-старитѣ снизходително извиняватъ съ невръстностъ — „малка е още, дете е, ще порастне ще се научи, — съ невъзпитаностъ, въобще съ нѣщо, което липсва на нормализирания човѣкъ. Онѣзи, които „хора ще станатъ“, още на време помислятъ за печалба за задомяване: домъ да свъртятъ, покжщнина да набератъ, челядъ да отвѣдятъ. Тѣй си върви отдавна — и всичко има теркъ. Любовта си е любовъ, но тя не може безъ напитки менци, безъ открадната китка, безъ сватовници. На кума диванъ ще се стои, даръ ще се дарува, самъ той ще дарува — много още нѣща има, безъ които сватбата не е сватба и задомяването не е задомяване. Осветениятъ шаблонъ не търпи своеволия — той автоматично туря въ редъ нравствени и материални отношения, права и задължения. Създава битова дисциплина. А битовия шаблонъ добива мистиката на ритуалъ тъкмо съ многовѣковната повторимостъ на известно действие.

Всички хора не сж умни, но и на обикновения човѣкъ му трѣбватъ понѣкога умни приказки. Кога се събере съ хора, когато е празнич-

Следва 4 страница

Нашата дума

Пакостна журналистика

У насъ нѣма още законъ (нито формаленъ нито материаленъ), който да постави журналистиката и пресата на една висота, която би я задължила, къмъ малко повече култура и внимание. У насъ журналистътъ за сега (ние не върваме, че така ще продължи) ва може да стане всеки, който не е успѣлъ да свърши училището, несполучилъ въ политическата си кариера и живялъ отъ служба като неспособенъ служащъ. У насъ често за да очернятъ и оклеймятъ нѣкого издаватъ 5-6 броя само отъ нѣкой в-къ, следъ което завършилъ пакостното си дѣло в-ка спира. А журналистиката другаде е цѣла наука. Вестникътъ е култура, съвестъ, моралъ, — мѣсто дето най-лесно и най-бързо се изнасятъ за обществено разискване и публиченъ контролъ всички проблеми, събития, въпроси отъ голѣмъ политически, общественъ и наученъ мащабъ и интересъ. За оня, който поема пѣтя на журналистиката трѣбва всичко това да е абсолютно ясно. Името журналистъ не е лекото име на една евтина фирма само.

Днесъ журналиста трѣбва да бѣде човѣка съ всеобхващаща култура, живо и върно обществено чувство, съ голѣмо възпитание, съ голѣмъ моралъ.

Днешното време — тежко, мъчно, бурно, недоволно, търси да направи отъ вестника трибуна на едно честно обществено мнение, мѣсто на обективно и компетентно третиране животрѣпящите проблеми на деня и затова, оня, който ще говори отъ тая трибуна трѣбва да знае добре какво говори. Благосклонното досегащо отношение на българския читател къмъ вестниците не може да извини некултурността на журналиста.

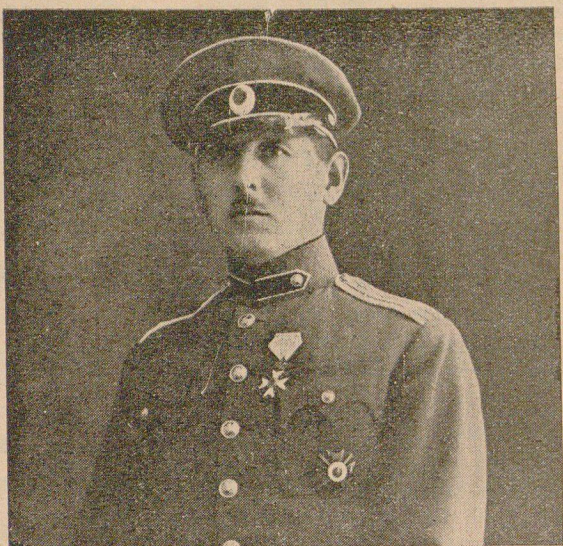
Журналистиката не може да е повече благосклонностъ състрадание, милостъ. Не може повече напр. единъ 30 хиляденъ градъ като Сливенъ старъ и единственъ и до сега центъръ на култура за цѣла югоизточна България да търпи излизането на единъ неграмотенъ, — и най-важното пакостенъ напоследъкъ съ писанията си вестникъ. Единъ периодиченъ листъ, който чака да грабне нѣколко обявления, да изпроси по милостъ дадени, нѣкоя и друга реклама и да излъже чрезъ това да наруша най-долно хора, институти, учреждения, да изопачава по старъ партизански маниеръ фактите, да съе омраза.

Страшно пакостна преса! Последниятъ два броя на тая вестникъ сами говорятъ за това. Тъ стоятъ на разположение на всички. Виждете ги! Нищо друго (ни една статия) освенъ — обявления и... хули. Единъ осяжданъ и мишенъ отъ права „журналистъ“ и нѣколко опартизанени учители, — търпени отъ съжаление и неуволнени до сега, — безнаказано сипятъ оскръбления и хулять. Възмутенъ учителитъ отъ цѣлата околия на Сливенъ чрезъ своя срѣдищенъ директоръ излъзоха да отговорятъ на клеветата. Уважавания окол. учил. инспекторъ г. Драндаровъ сѣщо заслужено отговори. Но това не стига. Не може да продължава да се оставятъ безнаказани лжжиститъ. Трѣбва по-скоро да се тури край на тая пакостна журналистика и колкото по-скоро — толкова по-добре.

„Изтокъ“

ЧЕТЕТЕ ЕДИНСТВЕНИЯ ВЕСТНИКЪ ВЪ ГРАДА ВИ.

† Полковникъ Викторъ Найденовъ

Командиръ на 1 и 2 конни артилер. отдѣления — Сливенъ — София.

Теоритикъ и създателъ на конната артилерия у насъ. Роденъ октомврий 1890 год. произведенъ подпоручикъ 1910 г.

1916 год. произведенъ капитанъ за бойно отличие.

Награденъ: Воененъ кръстъ за храбрость IV ст. 1 — 2 к. III ст. Св. Александъръ съ мечове и др.

Вестта за неговата смъртъ — не бѣше вестъ, която буди обикновенитъ чувства на състрадание и печаль. . .

Тя бѣше страшенъ грѣмъ и вѣкъ и смуть. Заклинание и зовъ. . . Смъртоносенъ огнень ударъ върху жилавото тѣло на родната армия.

— Полковникъ Викторъ Найденовъ мъртавъ! Тоя неизчерпаемъ резервоаръ на жизнена енергия, вѣра, сила. Тоя изпеченъ отъ огня на боя, суровъ и храбъръ воинъ, срещалъ съ усмивка смъртъта толкова пѣти по бойнитъ полета на Тракия, Македония и Добруджа. . .

Никой не иска да върва, но . . . студеното вече тѣло на мъртвия полковникъ лежи въ ковчега . . . И тогава прогърмѣва клетвата на ония, които ще продължатъ започнатото дѣло:

„Единъ отъ първитъ между насъ почина. Снемете шапки предъ тази мощна войнишка фигура и дайте обетъ да служите на България — така беззаветно както ѝ служеше той — нашия другаръ. . .“

Широка скръбъ залѣ цѣлата страна. Явно бѣ, не беше умрѣлъ само единъ офицеръ — полковникъ, единъ началникъ, единъ добъръ гражданинъ и човѣкъ. Умрѣлъ бѣше оня, въ който бѣ вложено много Вѣра, Надежда, Упование за водача, за човѣка нуженъ въ днешния моментъ. Едно мъчно запълнимо мѣсто въ нашия животъ остана страшно зезячо. . . .

Погребението на полковникъ Найденовъ — 23. VI. 1935 г. бѣше единъ голѣмъ денъ на скръбъ и вѣра. Хиляди хора пълнятъ къщата и улицата. Фанфаритъ на гвардията трѣбятъ марша на смъртъта. Дошли сж офицери отъ всички гарнизони. Отъ Сливенъ — дето покойния работи за конната артилерия цѣли 6 години, сж дошли неговитъ първи помощници другари — два взвода войници, всички подофицери и офицери на 1-во конно-артил. отдѣление. . .

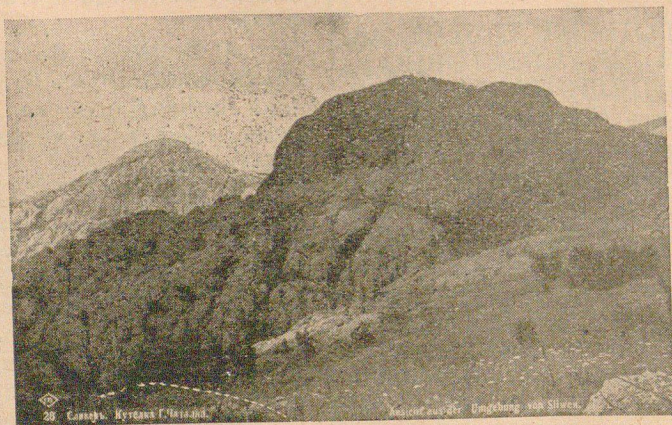
Два венеца отъ Сливенската градска община и Сливен. подофицерско д-во даватъ изрза на последната почитъ отъ Сливена. Черквата „Св. Седмочисленици“ не побира хилядитъ опечалени. За дѣлото на покойния съ искрени думи тукъ говориха — Софийския владика г. г. Стефанъ, генералъ Заимовъ и полк. Колевъ.

Въ 1 часа трѣгватъ за гробището. Дълга, мълчалива хилядна процесия и хиляди свалени шапки по улицитъ на София отдаващи последна почитъ на война и човѣка. Три аероплана по цѣлия пѣтъ до гробището и надъ самия гробъ рѣсиха цветя — сълзи изплакани отъ тъмното тоя денъ юнско небе, последни целувки върху студеното тѣло положено на лафета. . .

На гроба на полковника говори неговия първи помощникъ и другаръ — командира на 1-во конно артилерийско отдѣление — Сливенъ подполковникъ Данаиловъ. Неговата речъ ясна, твърда, отсечена прозвуча средъ проливния дъждъ, като сдържанъ плачъ надъ воинъ, когото земята поглѣща навеки, като сурова войнишка клетва за верность. . .

. . . Смъртъта на полк. Найденовъ повдига за насъ една голѣма проблема — армия и народъ трѣбва за благополучието, за бждащето на България да работятъ, да търсятъ, да създадатъ, да намѣрятъ замѣстника на тоя, който загубиха.

Г. Н-въ

„Кутелка“ и „Г. Чаталка“ — два горди скалисти върха на „Синитъ камъни“ отъ където надъ 1000 метра височина се открива красивия пейзажъ: — на северъ „Българка“ и на югъ — широкото топло поле на Тракия.

Продължение отъ 2 стр.

Подпочвенитъ води — спасители на земеделското ни стопанство.

Сливенъ има около 500 кв. километра мѣра — може би най-голѣмата градска мѣра въ страната — отъ която $\frac{3}{4}$ е балканъ, приходитъ отъ който не покриватъ разхода по пазацитъ и 25.000 декара идеално равно, полегатото къмъ югъ поле, тревата на което не е въ състояние да изхрани градския добитъкъ! А подъ града и полето има изобилни плитко-текущи води, въ състояние да напояватъ полето и съ производството си да изхранятъ населението двойно по голѣмо отъ това на Сливенската околия. Само кладенеца при градската електрическа централа въ денонощие дава 3.000 куб. м. вода, въ състояние да напои 1.500 декара отъ полето и го пригоди за ценни земеделски култури. При това, за реализиране на напояването не се искатъ, както при баражирането, стотици милиони лева. . .

Не само Палестина и други културни страни въ свѣта, но и частния починъ въ Пловдивско и Сливенско ни подсказватъ пѣтя за използване подпочвенитъ води за бѣлг. зем-

ледѣлско стопанство. Достатъчно е държавата съ своитъ компетентни органи да проучи геологически почвата и текущитъ води на Краставо поле и при достатъчна наличность на последнитъ, създаде земеделско стопанство образецъ за трудолюбивитъ сливенци, въ най-скоро време, за своя и държавна полза, ще преобърнатъ Краставо въ Райско поле. Дилемата по напояване това поле е дилема по напояване четвъртината отъ България и намиране стопанско препитание на милиони българи. Запустялата и обедняла днесъ Розова долина предвещава въ кѣсо време да се преобърне въ Райска долина — Българска Ломбардия — свѣтовна доставчица на сладки ягоди, фасътци, десертни грозда, домати, благоухани цвѣтя, зарзали, бадеми и пр.

И всичко това срещу основаване 1-2 аеро-метрически станции за проучване силата и постоянството на известнитъ вѣтрове, съ целъ използване безплатната сила на вѣтъра по изваждане изобилнитъ подпочвени води. . .

ДИМ. ИЛ. РУСЧЕВЪ

СОФИЯ

ул. Царъ Самуилъ № 61

Тел. 44-59

ТЪРГОВИЯ И ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

Постояненъ депозитъ на дървено масло грѣцко и испанско, маслини, солени риби и др.

Съдебно — Изпълнителенъ участъкъ при Слив. окол. Сждъ.

Обявление

№ 779/33. II.

Подписания Стефанъ попъ Петковъ, I Сждия Изпълнителъ при Слив. окол. Сждъ, обявявамъ на интересующитъ се че 15 дни следъ публикуване настоящето въ в. „Изтокъ“ ще почне и до онова число на следующия месецъ, което съответствува на датата на публикацията, въ канцеларията ми ще трае публичната продажъ на следния недвижимъ имотъ:

- 1) Ниви въ землището на с. Самуилово, Сливенско, въ мѣст. „До могилилъ“ отъ 8'3 дек., оценени за 3984 лева.
- 2) Нива въ сѣщото землище, мѣстн. „До драката“ отъ 6'2 дек. оценена за 2976 лева.
- 3) Нива въ сѣщото землище, мѣстността „Кубашката ада“ отъ 5 декара оценена за 4,000 лв.

Имота е на Радка Иванова Михалева, по мжжъ Добри Денева, отъ с. Самуилово, Сливенско, ипотекиранъ е за 40,000 лева въ полза на Иванъ Ташевъ & Синове — Сливенъ, и ще се продава по негово искане.

Желающитъ да купятъ, могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присѣственъ денъ и часъ за да преглеждатъ книгата и да наддаватъ.

гр. Сливенъ, 29 Юний 1935 год.

Сждия изпълнителъ: Ст. п. Петковъ.

Съдебно — Изпълнителенъ участъкъ при Слив. окол. Сждъ.

Обявление

№ 475/34. II.

Подписания Стефанъ попъ Петковъ, I Сждия Изпълнителъ при Сливенския околийски Сждъ, обявявамъ че 15 дни следъ публикуване настоящето въ в. „Изтокъ“ ще почне и до онова число на следующия месецъ което съответствува на датата на публикацията, въ канцеларията ми ще трае втората публична продажъ на следния недвижимъ имотъ:

- 1) Дюкянъ въ гр. Сливенъ, махала „Попска“ до рѣка „Коруча“ състоящъ се отъ двуетажно здание, отъ по едно отделение, 45 кв. м., покритъ съ обикновени керемиди, оцененъ за 26,880 лв.
- 2) Къща, въ гр. Сливенъ, махала „Попска“, застроена върху 90 кв. метра, надъ хизба, съ две стаи, покрита съ обикновени керемиди, съ електрическа инсталация въ едната стая, отделно построени: кухня, оборъ и мѣсто за казанъ, съ електрическа инсталация въ кухнята, и дворно мѣсто отъ 240 кв. метра, оценени за 42,560 лв.

Имота е на наследнитъ на Иванъ Юрдановъ Шишковъ, бившъ учителъ на гр. Сливенъ, ипотекиранъ е за 120,000 лв., въ полза на Сливенска Популярна Банка — Сливенъ, и ще се продава по искане на сѣщата.

Върху горния имотъ, тежата възбрани въ размѣръ на 43,160 лева.

Желающитъ да купятъ, могатъ да се явятъ въ канцеларията ми всѣки присѣственъ денъ и часъ за да преглеждатъ книгата и да наддаватъ.

гр. Сливенъ, 29 Юний 1935 г.

Сждия изпълнителъ: Ст. п. Петковъ.

ХРОНИКА

СЪ НАСТОЯЩИЯ БРОЙ вестника ни влиза в едномесечна лятна ваканция. Следния брой ще излезе на м. Август, като отбележи конспективно всички по-важни събития станали през ваканцията. Ония от абонатите ни, които ще сменят адресите си, отивайки на курорт, да съобщат за промяната.

Нашият съгражданин и добър приятел г. Свѣтослав Дончев — контролор Върх. смѣтна палата, се е сгодил за г-ца Стефка Гергинова — София. Честито.

Излезе от печат № 2 от стопанската библиотека на Сливенското икономическо д-во — „Крастово поле и неговото значение за поминка на гр. Сливен“ от Н. Пушкарков, инженер-геолог. Брошурата представлява резюме от беседата на г. Пушкарков на сжщата тема, изнесена през зимата в София и Сливен.

Водата на Сливен, минерални бани е от категорията на бикарбонат-сулфатните извори и по своя химически състав и лечебни свойства съответства на она на баните в Цаломон, Монтиер, Дьоплермон и Сень-Мион в Франция.

В неделя през нощта неизвестни крадци сж влезли в потребителния магазин на кредитната кооперация в с. Тополчане (Каваклий) и сж задигнали около 500 лв., 3 махмурни и стока. Взети сж мѣрки за залавяне на крадците.

СЕСТРА МАРИЯ

(Продължение от 4 стр.)

жълтите стени на старата болница.

Сестра Мария спи.

Очит ѝ сж все така тжжни и насъне. Уморените клепахи потръпват по лицето, по бледото ѝ чело трепти спокойствието на нощта. Непознат бѣл човѣкъ стои в срѣдата на нейния сън, от ржцетѣ, от челото му капят капки кръвь.

— Защо си тук? — пита срѣднощният благ гост, — да даваш помощ на другите и да разпиляваш мжката и болките им? Не си ли ти, сестро, избрана от Бога, за да цѣлуваш раните на чуждите и сама да нараняваш собственото си сърдце? Не си ли ти жената разпнната на Моя кръст, пред чийто колѣне никой не спира да порони сълзи? Ти си изпатена от Бога, сестро, за да гасиш мжчителната болка на тѣлото и душата и сама да гориш в пламците на чуждото страдание. Ти си светица без сияние и ореол. Ти съживяваш очитѣ на другите, но тѣ не те виждат за да ти благодарят.

Сестра Мария се събужда в болка. Тежък кошмарен сън отваря слепените ѝ клепки. Бѣлият човѣкъ, сж крвавите капки по челото, изчезва, Кой бѣше той? Устните ѝ се пукат от жажда, притваря очи, но изведнж по тъмния коридор се разнася острия вик на болничния прислужник:

— Сестра Мария, сестра Мария, болния в стая № 9 умира.

Сестра Мария става сънена. До нея стои Бѣлият човѣкъ, който ѝ шепне:

— Върви, сестро Моя!

Сж бѣг, сестра Мария се спуска из стаята и бързит ѝ стъпки тихо отшумяват по тъмния болничен коридор.

Навѣн студеният есенен вѣгър завива като ранено куче и бръска в прашните жгли на болничното здание—отронени жълти листа.

Благодарение на време взети тѣ мѣрки и направени постѣпки (за които съобщихме в миналия брой). Общия съюз на Бѣлг. земеделски кооперации е отменил решението относно закриването на Сливенския клон от съюза. Клона остава да работи и завѣждаше.

Зданието на Сливенското училищно настоятелство в София на ул. „Царь Освободитель“ се отдаде и тази година под наем чрез търг и се нае от досегашния наемател — Софийски клуб, сж годишен наем 80,100 лв.

Отлива се бронзовия бюст на Добри Желѣзков, който ще бже поставен в Софийската Борисова градина, в специалната лезарница на Кастани-Кетев, в София, кжде то бѣ излѣно и статуята на Х. Димитър. В сжщата се работят и два от осемте бюстове, които ще бждат поставени в нишите на Сливенския Х. Димитров паметник.

Вакантни мѣста за двама горски стражари има при Бѣленската община. Търсят се кандидати сж завършено прогимназиално образование и кандидат подофицерска служба. Желаящите да подадат документите си в общината.

Горното съобщение, колкото и чудно, е факт

Сливенското общинско градско управление съобщава на всички трудопосилници, които не сж получили повикателните си заповѣди по временната трудова повинност за 1935 г., а желаят да я отбият или откупят сега, да се явят в общинското управление стая № 10 за да им се даде нужното нареждане за отбиването ѝ.

Съ това се дава възможност на учащите си и други свободни граждани да си отбият временната трудова повинност през ваканцията.

Запитват граждани: Комитета по паметника на „Х. Димитър“ готви ли, в връзка сж освещаването на паметника, издаването на нѣкакъв, подходящ за случая сборник или паметна книга. И ако таква хубаво дѣло е намислено, дадена ли е нужната известност и общественост за сжщото, за да бже осъществено по възможния сполучлив начин, от хора, които могат и трѣба да вземат участие в него. За да не се изправим след това пред свършения факт на нѣкое посредствено замислено и постно осъществено издание, както бж случаят сж Юбилейния сборник на Гимназията, например.

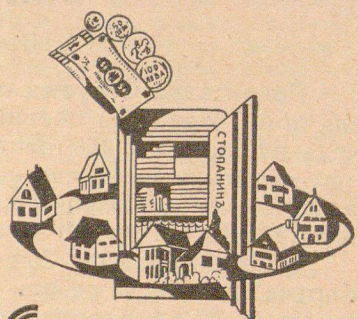
Не отбѣлзваме нищо за това какъ е минал юбилея на баба Аргира Жечкова—тѣ като нищо не знаем — не бѣхме в реда на поканените въпреки, че писахме цѣла страница в в-ка предварително за нея.

Това за сведение на юбил. к-тѣ

Управит. съветъ на кред. кооперация с. Ковачич е решил тази година да организира продажба на дини на Софийския пазар. Културата на бостана заема около 4000 декара и е главното приходно перо на това бедно село. Надѣваме се, че клон на Б. З. К. банка Сливен ще подкрепи това хубаво начинание

За съществуването си „Изток“ разчита на своите абонати.

Платете си абонамента.

„СТОПАНИНЪ“
СОФИЯ

Раздаде на 20 май н. г.

5,500,000 лева

Безлихвенни заеми на 51 спестители, или в продължение на 3 месеца раздаде

10,030,000 лв.

Предстои трето заемораздаване.

Агентъ за Сливенъ

П. КАМБУРОВЪ

Тел. 51.

М-РЪ КОЖУХАРОВЪ, в обиколката си из Рилския край, бѣше заявил, че в всички по голѣми градове, като Дупница, ще бждат построени удобни т. п. станции. Вѣрваме, че сж посещаването на родния си град Сливен, г. Министра твърде лесно ще се е убедил—колко нужна и необходима е за града една шо годе свѣтна и пригодена за целта т. п. станция, каквато и до днесъ още нѣмаме.

БЪЛГАРСКОТО СИРЕНЕ ВЪ ПАРИЖЪ, се продава днесъ по 300 лв. клг. а у насъ има сравнителенъ застой в пазара му и не може да се намери добър такъвъ вън от пределите на страната. Какви възможности и каква работа е нужна за постигането им!

ПАЗАРЪТЪ НА БЪЛГАРСКИ ВИНА ВЪ ГЕРМАНИЯ. Напоследъкъ има известни пламенти на български вина на германския пазар. Сжщитѣ сж ограничени, обаче, се планиратъ само сунгуларски бѣли вина, които изниса едно софийско дружество. При това италианските вина намиратъ тамъ пазаръ по около 4 лв. л. а българските—по 5 лв.

ОТКРИТИ СТАРИНИ ВЪ СЛИВЕНСКО. Такива сж разкопани вж землището на с. Старо село. Състоят се от доста голѣми подземни входове, оградени и покрити сж голѣми каменни блокови и плочи. Вж землището на сжщото село има и други такива находки. Кмета, г. Касабовъ, се е погрижилъ за тѣхното запазване, като за целта е съобщено и вж Народния музей. При разни разкопки около селото сж изровени десетки стари монети и предмети, съхранявани вж общината. Нужно е едно сериозно проучване на откритите старини, от които, може би, ще се открият ценни исторически материяли.

ЗАНАЯТЧИЙСКИ. Поради настъпилния сезонъ на усилената земеделско-стопанска работа, Министерството на Народното стопанство, на което заедно сж Търговските камари е представено организирането на професитѣ, е отложило образуването на браншовитѣ занаятчийски съюзи за есен. Тогава ще се свика и занаятчийския конгресъ.

ЗЕМЛЕДЕЛСКОТО ДОМАКИНСКО УЧИЛИЩЕ в Айтосъ, което бѣше закрито миналата година ще започне наново да функционира през учебната 1935/1936 г. Сжщото училище е специално и за ученици вж него ще се приемат момичета, завършили пети клас на срѣдно реално училище. Подробности се получават от дирекцията на училището. Горещо препоръчваме на землед. родители от нашия край—това полезно и целесъобразно вж живота училище, за тѣхните дѣщери. Издържането на едно дете в това училище не е скъпо и е възможно за всѣко средно семейство

ИЗГОТВЕНЪ Е ВЕЧЕ ЗАКОНА ЗА СПЕСТОВНО—СТРОИТЕЛНИТЪ СДРУЖЕНИЯ от М-во на правосъдието, който законъ се очаква от много граждани, за да внесе известенъ редъ и порядък вж една стопанско-кредитна област, вж която сж събрани средства и интереси на значителна част български граждани, и вж която сжществуващата до сега свобода и безсистемност, не обещаваха светли перспективи.

„Изток“ ратува за почтена журналистика и честна общественост.

На 300 метра от трамвайната спирка III-и гаражъ се започна строежът на

Модерно селище „ЧУЧУЛИГА“

сж жилища от 4—6 помѣщения сж зимникъ всички удобства и самостоятелни дворове до 600 кв. м. Цени от 92,000 до 140,000 лв. Изплащане безлихвено чрезъ С. С. К. С.

„Стопанинъ“ — София, ул. Ц. Нопна № 10, тел. 36—60

Подробности при: **ГЕОРГИ Д. ПИРОНКОВЪ**, адвокат, ул. „Мария Луиза“ № 2, I етажъ, стая № 5, тел. № 76-99 или на самото мѣсто ул. „Левски“ — цвѣтарника на Бояджиевъ.

Хотелъ Парижъ - София

Сливенци, посещавайте хотелъ „Парижъ“ — София, центъра на града — непосредствено до кино „Модеренъ Театъръ“ Бул. „Мария Луиза“ спирка на трамвайтѣ № 1, № 2 и № 6.

Хотелъ „Парижъ“ Ви предлага — повече стаи сж по 1 легло, всѣка стая топла и студена вода, нова удобна мебелировка, телефонъ и баня на всѣки етажъ, бърза, внимателна прислуга, най-евтини цени за стаите.

ДАВА СЕ ПОДЪ НАЕМЪ самостоятелна кжца вж центъра на града от 3 стаи, кухня и мазе.
ул. Антимъ I № 2

Сждебно — Изпълнителенъ участъкъ при Слив. окол. Сждъ.

Обявление

№ 438/933. II.

Подписания Стефанъ попъ Петковъ I Сждия Изпълнител при Сливенския околийски Сждъ, обявявамъ, че 15 дни следъ публикуване настоящето вж в. „Изток“ ще почне, и до онова число на следующия месецъ което съответствува на датата на публикацията, вж канцеларията ми ще трае публичната продажба на следния недвижимъ имотъ:

Кжца вж гр. Сливенъ, махала „Драгойчева“, състояща се от 65 кв. метра застроено и 45 кв. метра не застроено мѣсто, сж три стаи и откритъ салонъ и втора постройка допелена до първата, състояща се от кухня и оборъ, паянтови постройки, покрити сж обикновени керемиди, оценена за 22,400 лева.

Имота е на Киро Добревъ Генчевъ от гр. Сливенъ, свободенъ е от ипотека, има наложена възбрана по поржчителство вж размеръ на 3,000 лева, и втора по поржчителство, по следств. дѣло № 261/34 на Сливенския Сждия Следователъ.

Желаящите да купят, могат да се явят вж канцеларията ми всѣки присжтственъ день и часъ за да прегледатъ книгата и да наддаватъ.

гр. Сливенъ, 29 Юний 1935 г.

Сждия изпълнителъ: Ст. п. Петковъ

Сждебно — Изпълнителенъ участъкъ при Слив. окол. Сждъ.

Обявление

№ 106/31. II.

Подписания Стефанъ попъ Петковъ, I Сждия изпълнител при Сливенския околийски Сждъ, обявявамъ че 15 дни следъ публикуване настоящето вж в. „Изток“ ще почне, и до онова число на следующия месецъ, което съответствува на датата на публикацията, вж канцеларията ми ще трае публичната продажба на следния недвижимъ имотъ:

1) Нива находяща се вж землището на гр. Сливенъ, мѣстността „Кубашкото“ от 70 дек., оценена за 28,000 лв.

2) Нива вж сжщото землище и мѣстност, от 75 дек. оценена за 30,000 лв.

3) Зеленчукова градина, сега обѣрната на нива, вж сжщото землище и мѣстност, от 25 декара, оценена за 10,000 лева.

4) Воденица вж сжщото землище и мѣстност, сж единъ обикновенъ камъкъ № 105, безъ бурато, до нея построени: стайка, плѣвня и оборъ, всичко покрито сж обикновени керемиди, и 2,000 кв. метра празно мѣсто, оценена общо за 21,600 лева.

5) Кжца вж гр. Сливенъ, махала „Попска“, паянтова постройка, състояща се от стая, килеръ, и малка стайка, застроена върху 60 кв. метра, отделно построена стая, отдѣлно плѣвня и оборъ, всички покрити сж обикновени керемиди, и 151 кв. м. дворно мѣсто, оценена общо за 23192 лв.

Имота е на Иванъ Славовъ Коджамановъ, от гр. Сливенъ. свободенъ от ипотека и ще се продава за дългъ къмъ Сливенската Популярна Банка.

Желаящите да купят могат да се явят вж канцеларията ми всѣки присжтственъ день и часъ за да прегледатъ книгата и да даддаватъ.

гр. Сливенъ, 29 Юний 1935 г.

Сждия изпълнителъ: Ст. п. Петковъ